

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in veljá po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVIII.

V Ljubljani, 4. prosinca 1895.

List I.

Božične.

O, blažena noč...!

O, blažena noč!	O, Betlehem, zdaj
Nocoj je pomoč	Blagosti poln kraj!
Poslalo nebó	Vseh ljudstev željé,
Na grešno zemljó.	Glej, k tebi hité;
Glej, angelj z višave	Kjer v hlevčeku skrito,
Prihaja v nižave,	V plenice povito
Vesele oznanja	Spi v jaslicah Dete,
Pastirjem vestí.	Nebeško - ljubó,
Da Bog in Mesija	In angeljsko petje
Na svet se rodí.	Ga ziblje sladkó.

O, slava Bogú!
V tej noči mirú
Naj krog se glasi,
Naj k nebu doni.
Dopolnil je Večni,
Da zopet smo srečni,
Da upanje serca
Prešinja nam zdaj,
Dospeti po smerti
V izvoljenih raj.

J. P. Belostenski.

Detetu Jezusu.

Jezus, božje Detice,
Pred Teboj klečimo,
Da hvaležnosti serce
Polno Ti zročimo.
Enih želj smo tukaj zbrani:
Prosimo, Ti vsem ohrani
Nam ljubezen svojo sveto.

Jezus, sveto Detice,
Ki zapuščen v reví
Porodil na svet si se
V betlehenskem hlevi:
Bog Ti naš, terpel si zimo,
Mi pa serca Ti odprimo,
Pridi zdaj in v nas prebivaj.

Jezus, ljubo Detice,
Daj, da bi se bali
Vsega zlá, in zvesti le
V dobrem bi ostali.
Blagoslov iz Tvoje roke
Naj vspodbuja nas otroke
Za zveličanje nebeško.

J. P. Belostenski.

V praznik sv. Štefana.

Sveti Štefan, kdo bi vredno
Danes Tvoj spomin častil?
Pervi od Boga poklican
Si za vero vsmerten bil.

Svetu terdil si resnico,
Da je Jezus Božji Sin:
Oh, zato pa si prestati
Moral strašnih bolečin.

Pred, ko si življenje sklenil,
Lep izgled si nam postal:
Za sovražnike si molil,
Naj jim Bog bi milost dal.

V greh jim tega ne prištevaj,
Ko mi delajo hudó,
Ker še Tebe ne poznajo,
Bog, ne tepi jih zató.

Sprejmi zdaj od nas češčenje,
Prečastljivi svetnik,
In pri Jezusu v nebesih
Bodi nam zagovornik.

Njega bomo le ljubili,
Kakor ti si ga, zvesto,
Da si bomo po terpljenji
Zaslužili vhod v nebo.

Sveti Štefan, Ti častiti,
Prosi, prosi zdaj za nas,
Da radujemo pri Bogu
Se kedaj na večni čas!

J. P. Belostenski.

V dan novega leta.

Oj, zgínilo je leto
V neskončno večnost spet,
In novega raduje
Se dans vesoljni svet.

Polnočna ura bila
Mu tožno je v slovo,
Oh, saj pa tudi nikdar
Nazaj ga več ne bo.

Vesolja nam je dalo,
Bridkosti tudi vmes,
A milosti obilno
Prinašalo z nebes,

In kaj pa mi storili
Si v dušni blagor smo?
Vest mnogo nam očita
In toži nas hudo.

Prejemali nezmernih
Dobrot smo iz neba,
Zato pa le žalili,
Oh, vedno smo Boga!

Za tako nehvaležnost
Bi vdaril nas lahko,
In svojo nam odtegnil
Bi milostno roko.

Premilo prizanašal
Zato nam je do zdaj,
Da bi se mu spokorni
Vernili spet nazaj.

Oj, hvala Tebi bodi,
Dobrotni Oče naš,
Ki neprestano z nami
Usmiljenje imaš.

Mineva čas nam naglo,
Ki Ti ga nam deliš,
Da v dobro obernili
Bi vselej ga, želiš.

Življenje nam pa mnogo
V serce polaga zmot,
Da k Tebi prepogosto
Zgrešimo pravo pot.

In čas se nam zgubljava
Tako brez dobrih del:
Kako bi torej mogel
Ti biti nas vesel?

Pomagaj, dobri Oče!
Smo slabi zlo in zlo,
Da bomo v novem leti
Služili Ti zvesto.

Odverni vse skušnjave,
Ki pridejo nad nas,
In vodi nas skerbljivo
K resnici vsaki čas.

Daj v letu tem nastopnem
Vseh dušnih nam darov,
Naj spremlja nas povsodi
Tvoj sveti blagoslov.

J. P. Belostenski.

V god razglašenja.

Oj, Dete se rodilo
Nam ljubo je tako,
Bo milosti delilo
In dalo nam nebo.
Le k Njemu zdaj hitimo
Ponižnega serca,
Goreče ga častimo,
Kot svojega Boga.

Molitvice, kadilo
Mu izročimo v dar,
Zlata ljubezen milo
Mu dajmo na oltar.
In kadar použiti
Nam mire bo grenkost,
Ne zamudimo priti
Pred božjo to sladkost.

On kelih bo terpljenja
Spet z milostmi nalil,
In večnega življenja
Nam sladki mir dobil.
Zatorej le hitimo
Vsi vernega serca
Zdaj k Njemu in molimo
Ga svojega Bogá!

J. P. Belostenski.

Jaslice in altar.

Vernega kristijana zopet in zopet serce vleče k ognjišču ljubezni, k studencu sladkosti, k zavetju miru, t. j. k Jezusu v najsvetejšem Zakramentu, in torej upam, da tudi sledeči spisek bode katoliškega bralca v upanju podperl, v ljubezni še bolj vnel do ljubega Zveličarja, tembolj, ker smo še zmeraj v božičnem času.

V zgodbah čudovitih hostij v Bruselju bemo sledečo dogodbo:

Ko je pobožni tkavec Janez v novembru 1431 molil v cerkvi sv. Gudule pred najsvetejšim Zakramentom polen nenavadne žalosti zaradi za-

puščenosti Gospodove v tabernaljnu, čuti neprevidoma okrog sebe čudovito svitlobo, ki mu je dušo polnila s strahom in veseljem ob jednom: in iz srede te svitlobe zasliši zdihujoč glas, ki mu pravi: „Moj sin, glej kraj, kjer bi mi morala vsaka živa stvar donášati dostojne molitve in prošnje: vendar pa me puste tu ležati v pozabljenosti in nerednosti, daleč od človeškega očesa in serca; pa vedi za gotovo, da kdorkoli me bo tu klical, bodem ga rešil vsake žalosti in ga poveličal“. Dobri tkavec pa molí o prikazni boječ, da bi ga imeli vidca in sanjača; nebeški opomin se večkrat ponavlja in poslednjič celo žuga ter mu napove bolezen in smert, ako se brani prikazen razodeti: a Janez se še ne upa o tem spregovoriti, pride ob spanje in slast in shujša do samih kosti; zdaj še le, ves na koncu, upa se razodeti skrivnost svojemu spovedniku Janezu Koofemanns-u, mašniku pri cerkvi sv. Gudule. Vsi pa ostermé, ko vidijo, da Janez tkavec hipoma na to popolnoma ozdravi. Mašnik hitro naznani velikemu vikarju v Cambrai-u, Janezu Liedekerker-u: zbor znamenitih bogoslovcev se skliče v samostan Gronendalski, in Janez tkavec pripoveduje prikazni tako odkritoserčno in ljubeznjivo, da so bili vsi ginjeni do solz: ginjenost prikipi do verhunca, ko omenjeni mašnik pri sv. Guduli, mož poln resnobe dejstvo poterdí še s sledečimi besedami: „Ko sem pred nekaterimi dnevi daroval sv. mašo, videl sem ravno pri sv. obhajilu sv. hostijo hipoma se spremeniti v podobo deteta tolike lepote, da se mi je kar bliščalo: nebeški deček pa mi je rekel: „Vide, ut omnia, quae audisti a juvene illo, annunties cuncto populo, quia verissima sunt,“ t. j.: Glej, da vse, kar ti je pravil oni mladenič, poveš ljudem, ker je gola resnica.“

Iz tega zgleada vidimo, da ljubi Zveličar, ki prebiva v tabernakelju iz ljubezni do ljudi . . . , hoče videti ljudi zbrane okrog sebe v veri in ljubezni, in da ga žeja po našem obiskovanju.

Tega nas najlepše uči sv. božični čas. Komaj je bilo rojeno božje Dete, že so ga molili v nepopisni spoštljivosti preblažena Devica, sv. Jožef in nebeški duhovi, že povabi angelj pastirje, naj gredo k jaslicam in naj mu skažejo dolžno češčenje. Pa kaj, mar molitev preblažene Device ni pretehtala molitve vseh ljudi skupaj? Gotovo, da! Čemu torej povabiti še te pastirje? Ker ljubi Zveličar, ki je prišel za vse in ljubi neskončno vse, zahteva in mora zahtevati od vseh da mu povračujejo ljubezen. — Potem, ko so bili povabljeni revni in priprosti ljudje, poklicani so bili tudi imenitni. O imenitnih deželanih je vedelo božje Dete, da v svoji prevzetnosti ne

bi prišli v njegov revni hlev. Vendar pa hoče tudi bogate okrog sebe, in jih torej pokliče po zvezdi iz daljne Arabije.

Pastirji, videti ubožstvo božjega Deteta so gotovo donesli deželnih darov: pridobitkov od svojih čed in živinčet. Ss. 3 kralji so darovali prelepe darove. Pač bi si bilo moglo božje Dete samo pomagati in bi ne bilo potrebovalo teh darov; pa On, ki je hotel ubog postati, da bi nas obogatel, hotel je tudi enako, da ubogi potrebujejo darov, da bi nam dal priložnost skazovati ljubezen, in da bi nas mogel za to plačati.

Ves potreben, nezmožen, brezorožen, tih in mil, kakor majhno dete hoče biti ljubi Zveličar tudi še zdaj v Zakramentu ljubezni. Tu in tam je prostovoljno v takem stanju. Tu in tam Ga molijo angelji v največji ponižnosti in goreči ljubezni. Pa ker biva v takem zunanjem, nezmožnem detinskem stanju zaradi ljudi, naj Ga tudi mi ljudje častimo z večkratnim ljubivnim obiskovanjem in Njegovo bivanje poveličujemo z zunanjimi darovi, altar lepo kinčamo s cveticami in lučmi. Oboje prav izborno deluje veličastna nadbratovščina presvetega Rešnjega Telesa; saj se njeni udje zavežejo vsaj za jedno molitveno uro v mescu in za letni donesek k cerkvenemu kinču; naj bi ubožni enako pastirjem, naj bi pa Bog dal tudi bogati v to pospeševali enako s ss. 3 Kralji.

G. J. po „Pelik.“

Sv. Obhajilo.

(Za III. red.)

(Konec.)

II.

Ker se vsi tretjeredniki na poseben način posvetijo Jezusu in si ga izvolijo ženina svojih duš, treba je, da se ta tesna zveza pozna pri vseh njihovih djanjih. Človek ima namreč dušo in telo, ki sta tesno zvezana v jedno osebo. Kar se v duši godi, to se kaže na telesu; ko je človek žalosten, se joka; ako je vesel se smeja; jeza, osupnjenost, strah, vsi počutki se razodevajo na telesu. Ali se bo zamogla skriti pobožnost? — Zatoraj predragi, kažite svoje spoštovanje do sv. R. Telesa tudi po zunanje. Pred vsem vam priporočam, da ne pozabite v cerkvi, kjer je sv. R. Telo izpostavljeno, da ne poklekujete z jednim samim kolenom. Ljudje, ko pridejo v cerkev, le nekoliko počenejo z enim kolenom, če je tudi S. R. Telo izpostavljeno. To je premalo; spodobi se, da vsikdar počasi in do tal

pokleknete, ko v cerkev pridete, ali mimo sv. R. Telesa greste. Ako je pa sv. R. T. očitno izpostavljeno, na obe kolena. Kakor imajo udje nekterih družb posebna znamenja, po katerih se spoznajo, tako naj se tretjerednik (tretjerednica) spozna na spoštljivem obnašanju do presv. R. Telesa, zlasti na poklekovanju do tal. Žalostno je, da pri nas nekteri še pri blagoslovu nočejo poklekniti in vsako opominjevanje je zastonj. Prizadevajte si tedaj pri svojih tovarših, tovaršicah in znancih, da jih pripravite do spodobnega poklekovanja pred sv. R. Telesom, zlasti pri blagoslovu, dajajte jim pa tudi lep zgled, ker ta več premore, kot beseda.

Mojzes je na gori Horeb zaslišal glas: „Sezuj črevlje, ker kraj, kjer stojiš, je svet.“ — Jakob, ko se je zbudil po imenitnih sanjah, je rekel: „V resnici, to je svet kraj, in jaz tega nisem vedel.“ O koliko svetejši je vsaka kat. cerkev, v kateri je bistveno pričujoč Jezus Kristus sam. Svetniki so se toraj neizrečeno spodbudno obnašali v cerkvi, in bral sem od enega, da je imel do cerkve toliko spoštovanje, da si nikdar ni upal pljuniti na cerkvena tla. Ako pa pri nas greš po cerkvi potem, ko so sv. maše minule, zagledaš krog klopi in v klopih brez števila ostudnih in najostudniših pljunkov, tako, da človek, zlasti ženske, ne morejo poklekniti na tla ali v stol, da se ne bi pomazale obleke in to je dostikrat vzrok, da se kristjani v cerkvi ne obnašajo s tisto dostojnostjo, ki se spodobi. Naprošen sem od več strani, naj to stvar enkrat opomnim na prižnici. Seveda, zadetih morda ni tukaj, pa upam, da boste to stvar povedali vsem, s katerimi pridete v dotiko. Glejte, vsak pošten človek ima ruto v žepu, pa zakaj jo ima? Zavoljo snažnosti. Rabimo toraj žepne rute za gotove stvari, na pa cerkvenih tal.*) Kdor hoče iti v turško mošejo, on mora čevlje zunaj pustiti in bos iti v svetišče, ki je skoz in skoz pregernjeno z dragimi pregrinjali. Pri nas pa je v tej zadevi jako žalostno. Toraj bodi vam, tretjerednikom in tretjerednicam priporočeno, da spoštujete sv. mesto, in da po moči pripomorete, naj bi tudi drugi ne onesnažili cerkvenih tal, potem bo mogoče spodobno poklekovanje pred Najsvetejšim.

Sklep.

Predragi! Sprejmite z voljnim srcem nauke, ki vam jih podam iz tega namena, da bi vi kot udje III. reda se v vsem odlikovali pred dru-

gimi verniki. Sv. Avguštin pravi: „Jaz se upam terditi, da nam Bog v svoji vsegamogočnosti ni mogel več dati, v svoji vsemodrosti ni vedel več podeliti, v svojem bogastvu ni imel več darovati, kakor ta sv. Zakrament.“ Prejemajmo toraj radi pogostoma, z velikim hrepenenjem, z vso vnanjo in notranjo spoštljivostjo: in sadovi sv. Obhajila se bodo gotovo kmalu pokazali. Amen.

Nektera vošila za novo leto.

I.

Predno pridem s prvim vošilom na dan, Vam moram nekaj povedat, mnogočislani bravci!

V nekem velikem mestu na Italijanskem izhaja vsako leto letni koledarček, ki se imenuje „Galantuomo“, po našem bi morebiti rekli „Olikani vošilec“. Ta „galantuomček“, namreč letošnji letnik, pripoveduje to-le redko dogodbo: Neki nadpolkovnik je bil prav olikan gospod, pravi „galantuomo“, le samo v bogoslovji ni bil ravno med učenjaki, — ta gospod tedaj se oglasi neki dan v nekem duhovnem vstavu in želi duhovne vaje opraviti. Znano je, da takim zares hvale vrednim gospodom, ki pridejo za kaki dan v samoto, da bi se nekoliko v duhu zbrali in se v dobrem vterdili, se med drugim dá tudi kaka knjiga za branje in premišljevanje v tistih urah, ko se pripravljajo za prejemo svetih skrivnosti. In kaj dobi imenitni gospod za osebno branje v tistem času? No, poslušajte: dobil je verli vojak nadpolkovnik za branje od vodnika duhovnih vaj — „Katekizem“ „Kaj? hočete mar, da naj z vero grem nazaj do abecede?“ — „O kaj še, gospod nadpolkovnik; toda lahko se kaj pozabi.“ odverne vodnik. „Kratko in malo ne, to vse vem; z desetimi leti sem pošteno znal svoj katekizem!“ . . . „Dobro! gospod; imate tedaj en vzrok več, zopet ga pregledati, kajti veliko let je, odkar ste se ga učili.“ — „Ali, verjemite . . .“ — „Nič, nič, le vzemite knjižko in poveste jutri, če niste našli kaj novega v nji.“ — „To ni mogoče; izprašajte me sedaj in videli boste.“ Duhoven ga res izprašuje, in nadpolkovnik je vedel toliko, kot nič. Prečudno je štrečno mešal, vse je bilo skaženo in prekuenjeno, kar je modroval in odgovarjal: odpustke je mešal s pokoro, dve natori v Zveličarja z dvema osebama, in to je šlo tako dalje, da je gospod sam poslednjič z rokami dotipal, da on, priletni gospod, je tako potreben katekizma, kakor dečko z desetimi leti.

In kaj ima tn opraviti z obljubljenim vošilom za novo leto?

Prav veliko! Kajti, tudi med nami je veliko število tacih učenjakov, ki jim je tisto „terra incognita“, kar so kot dečki dobro znali in velikrat dobivali od gospoda kateheta podobice in morebiti še premium za znanje kerščanskega nauka.

In kaj je maslo in sklep tega?

To-le vošilo za novo leto: Vzemi v roko gosp. Keržičevo majčkeno knjižico, ki se imenuje: „Ali znaš?“ Preberi jo tudi Ti, postavni učenjak, zvesto. Pisal je pa gospod Keržič več tacih bukvic in jaz

*) Ruta se opere, saj teče Kerka (Ljubljana, Sava . . .) mimo; za vsakim človekom pa ni moč iti z metlo!

Ti vošim, da bi si jih izposodil pri mladih dečkih (morebiti pri lastnih sinčkih ali hčerkah, ako berejo „Detoljuba“) in bi jih vsaj enkrat prebral Morebiti prideš do tega spoznanja, da Ti je živa potreba tudi kaj večega brati iz katekizma. Več teh knjižic ima napis: „Dobra spoved“; to Ti je zato potrebno, ker marsikaj imaš najberže zamujenega in zelo bridko Ti bo, ako ne hitiš nadomestovati in popravljati svoje zamude.

II

„Galantuomček“ pripoveduje tudi to-le:

Trije tergovci iz kraja z imenom Gabbio so se nekega dne odpravili na letni sejim v Cisesterno. Dva izmed njih, ko so spečali svojo robo, sta se dogovorila, da zjutraj o prvem zoru odrineta na pot, ter bodeta zvečer že doma. Tretji nasprotuje, rekoč: jutri je nedelja, in pri sv. maši je vendar dolžnost biti pred odhodom. Ona dva se nista v to podala, češ, Bog ju bo srečno vodil, akoprav v tacihi okoliščinah opustita mašo. In res, na vse zgodaj zjutraj sta zajahala vsak svojega konja in odjezdila. Kmalo sta pri vodi Corfrune, ktera se je bila vsled velike plohe preteklo noč čez mero narasla in bila je nekoliko premaknila leseni most, ki je držal čez vodo. Brez najmanjšega pomislika jezdeca zajahata čez slabi most. Komaj pa dospeta do srede mostu, divji val razruši mostovje, in nesrečneža se med mostovimi podertinami in z obupnim kričem s konjema vred zrušita v valove. Pritekli so na pomoč nekteri kmetje, toda z vsem péhanjem niso opravili družega, razun da so na breg izvlekli dva merliča, ktera so pustili ležati, dokler bi se ne spoznalo, kdo da sta. Ne dolgo potem dospo na breg tretji tergovec in spozna trupli svojih ponesrečenih tovaršev. Povedali so mu pričujoči, kakošna nesreča se je pripetila, in on povzdigne roke v nebesa, iz globočine serca hvali Boga, da se je ognil nesreče, in brezštevilkrali je blagrovat uro, o kteri je bil po zapovedi pri daritvi sv. maše, kteri se je imel zahvaliti, da je bil pri življenji ohranjen.

Iz tega lahko previdiš, dragi čitatelj, kaj ti vošim za novo leto: da bi namreč nikoli ne opustil po nerodnosti sv. maše ob nedeljah in praznikih!

Tudi za novo leto.

Sekovski knez in škof Leopold se je proti sredi grudna 1894 povernil z božje poti v Sveto deželo in je o tej priliki prelep pastirski list dal do svojih vernikov. Gotovo bode veselilo blage čitatelje, ako ga jim podamo po večem v posnetku v „Danici“. Piše namreč:

Ravnokar sem se vernil z božjega pota v Sveto deželo in serčno želim pozdraviti duhovstvo in verno ljudstvo ter obojnim naznaniti prav odkritoserčno zahvalo za molitve, s kterimi ste mi prosili blagorno božjo pot in srečno povernitev v domovino. Bog je blagovoljno sprejel te prošnje svojih vernikov, in kar vem, je bila moja božja pot v Jeruzalem pač perva, ki jo je storil kak Sekovski škof, in upam, da bode po Božji milosti meni in vam v bogat blagoslov.

Iz svojih mladih let imel sem pregoreče želje, videti Sveto deželo in svete kraje, kjer je Bog svoje

dni govoril po Mozesu in prerokih svojemu izvoljenemu ljudstvu, kjer je s čudeži in velikimi deli razodeval svojo vsemogočnost in častitljivost, poslednji čas poslavši svojega Sina svet odrešit greha in smerti. Gnale so me želje poljubiti tla, na kterih se je zveršilo veliko delo: odrešenje sveta. Hotel sem pozdraviti Betlehem, kjer se je prikazal na svét Sin Božji kakor človeško dete in so trume angeljev prišle z nebes oznanit milost vsem, kteri so dobre volje. Hotel sem gledati spomina vredni kraj, kjer so svoje dni svetniki stare zaveze darove darovali, molitve opravljali, svoja svetišča častili in prepornižno molili Boga, v oblaku vidno pričujočega. Hotel sem videti Jeruzalem, kjer je dolgo pričakovani Mesija učil, kervavel in poslednjič veliki, odrešivni dar ljubezni na križu opravil. Toda vedno so se mi nastavljali raznoteri zadržki, da nisem svojih željâ spolnil.

Ko sem bil pa izvoljen za Sekovskega škofa, mislil sem, da za to visoko in težavno službo se ne morem bolje posvetiti in poterčiti, kakor če z dolžnim popotvanjem v Rim k sv. Petru popotvanje v Sveto deželo sklenem. Prosil sem tedaj poglavarja sv. Cerkve za privoljenje, da smem spolniti to željo svojih mladih let in torej svojo škofijo za delj časa zapustiti. Sv. Oče v to prošnjo niso le samo privolili, temveč so me še oserčevali in rekli, da jih veseli, ako bi mnogi te svete kraje odrešenja obiskali in jih počastili; sej ondod se kristjanom vera na poseben način vterjuje, gorečnost množi, serčnost povišuje in po zasluženji Kristusovem bogatejša polnost milostij v dušo lije.

Oskerbel sem tedaj, da naj me pobožen in čverst véliki namestnik o moji nepričujočnosti nadomestuje, ter sem v začetku oktobra nastopil pot najprej v Rim, v središče kerščanstva, da se pred vsem kot novoizvoljeni škof Sekovski predstavim namestniku Kristusovemu na zemlji, mu čast in vdanost skažem in izprosim apostoljskega blagoslova za svoje delovanje v škofiji. Naslednik Kristusov so tue sprejeli z očetovsko ljubeznjivostjo in z bratovsko zaupljivostjo, popraševali so bolj natanko, kakošne so razmere v škofiji in pooblastili so me, da naj duhovstvu in ljudstvu te škofije prinesem njihov očetovski pozdrav in blagoslov. Poslednjič pa so me opominjali, da naj v teh hudih časih skerbno čujem nad čedo, težave te službe z darežljivo pogumnostjo prenašam, naj v nevarnosti ne obupujem, temveč da naj bodem stanoviten do konca, kakor je bil tudi moj blaženi predhodnik. Ko pa pridem v Sveto deželo, so rekli, na najsvetejše mesto kerščanstva, naj ne pozabim v molitvah njega, ki ima v hudih časih kermiti čoln sv. Petra in krotiti mnogotere viharje.

Od naslednika Petrovega sem se zavernil k grobu sv. Petra samega, izročil sem sebe in svojo škofijo v njegovo brambo, ter ga prosil, naj bode svoj dan besednik za nas vse pri najvišem Pastirju Jezusu Kristusu in naj meni in mojim odpre nebeška vrata. Obiskal sem potem tudi grob vélikega aposteljna sv. Pavla, najgorečnejšega sodelavca sv. Petra, dalje cerkev sv. Klemenâ, sv. Gregorija in mnogih družih škofov in mašnikov v Rimu. Stopil sem pod zemljo v katakombe, v tiste podzemeljske mirodvore, kjer počiva na tisuče mučnikov, ki so ob času preganjanja kristjanov svojo kri za Kristusa

prelili. Obiskal sem cerkev sv. Cecilije, sv. Neže, sv. Anastazije, sv. Boštijana, sv. Alfonsa in sv. levita Lavrencija, v čegar spodnji cerkvi počiva tudi veliki papež Pij IX, ta verski junak nove dobe, čegar besed in dejanj smo sami bili priče. Obiskal sem ponavljajno Kolosej, ono jezdališče, ki je prenapojeno s kervjo vojakov Kristusovih, ki so se na tem kraju v razveseljevanje poganskih Rimljanov z divjimi zvermi morali boriti in se jim dajati raztergati, ker se Kristusu niso hotli odpovedati, ker kerščanske vere niso hotli zatajiti.

O kakšne misli, kakšni občutki so se pri tem budili v mojem sercu!

Tako sem se mudil štirinajst dni v „večnem mestu“ in potem sem hitel po spodnjem Laškem v Egipt; ta dežela je bila posvečena z daljšim ondodnim prebivanjem svete Družine v Egiptu po nje begu vsled Herodovega preganjanja (Konec nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi

Ljubljana. (Ljubljansko delavsko društvo.) Kakor je že znano, so katoliški ljubljanski delavci ustanovili društvo med seboj, katero se prav čvrsto razcveta, ima že v malo tednih čez 800 družbenikov; ima svoje poduke o raznih potrebnih tvarinah; napravilo je bilo te dni že svojo božičnico, pri kateri se je jasno pokazalo, kako naglo napredujejo družbeniki v omiki, deklamovanji, v petji itd. Ustanovilo je lepo društvo svoj časnik, kateri se prav moško derži, izhaja vsaki drugi in četrti četrtek mesca in stane samo 80 soldev na leto. Imenuje se „Glasnik“ in ima geslo: „Kerščanski delavci, združite se!“ Naročnina in dopisi se pošiljajo vdreništvu: V Ljubljani, poljanska cesta 58. Izdajatelj in odgovorni vrednik je g. Fr. Ziller. Nobeno društvo se ni tako naglo razvilo in razširilo, kakor delavsko katoliško društvo, in zakaj? Zato, ker je v resnici slovensko, namreč na verski podlagi; poskušali so že delj časa nekaki tuji socialisti, toda kjer se prikazali, so se morali skriti. Sej Kranjec je mošk in pošten katoličan, ki ne mara za lažnjive in prekucijske sanje; ako je kje kaj pomanjkljivega ali skaženega iše poravnati po postavni poti. Brezverstvo je našemu narodu gnjusoba! To je pokazalo tudi delavsko društvo v resolucijah, sklepah na svojih shodih. Društveni temelj je izražen v I. resoluciji, ki se glasi:

„Na javnem shodu priznava slovensko katoliško društvo Kristusovo vero za glavno in očitno reč, za temelj dobro vrejene človeške družbe, za branik prave omike in izobraženosti in za poroštvo večnega in časnega blagra in je prepričano, da se dá rešiti socialno vpašanje samo s pomočjo vere, zato hočejo delati njegovi udje, da bi bilo vse življenje v družini, v občini in državi napojeno s kerščanskim duhom. Zaradi tega se izražajo proti brezverski šoli in neverno-liberalnemu zakonodavstvu in zahtevajo, da bi se zakonodavstvo veršilo v soglasji s kerščanskimi resnicami.“ —

Med pomočki v prid delavcev se mora posebno šteti tako imenovano „konsumno društvo,“ ki se napravlja, da bodo hrano, jestvinstvo dobivali lažje in bolj po ceni.

Že poprej je društvo, kakor smo slišali, po nekoliko podpiralo bolne delavce; zdaj pa, ako prav vemo, se prične redno podpiranje bolnikov. Vše to mora gotovo vsacega pametnega delavca vabiti, da pristopi k temu društvu.

Opomnimo naj še, da shajališče delavcev v poslopu katoliške družbe je močno razširjeno in prav številno in veselo se shajajo delavci o večerih k poduku in razvedrovanju.

Pesem ljubljanskih delavcev.

Bratje, tesno se združimo,
Pojmo vnetega serca!
Svetu glasno naznanimo,
Da smo jednega duha!
K zmagi prapor naš se vije,
V varstvu Matere Marije;
Njemu ne preti proprast,
Deluje veje v slavo, v čast!

Narod naš je narod dela,
Bojnih zmag si ne želj,
V delu zarja mu vesela
Trajne zmage se blišči;
Slave dom mu ni bojišče,
V vstrajnem delu si je išče.
V delu ima on oblast,
V delu slavo, v delu čast.

Bog nas je za srečo vstvaril;
V kazen pa zaperl nam raj;
Glavo, roki nam podaril,
Da dobimo ga nazaj.
Zakon dela, svétu dan je,
Svet brez dela so le sanje.
Delo je človeku last:
Delu sláva, delu čast!

V Nazaretu pri tesarju
Delal večni je Gospod,
In vesoljstva tam Vladarju
Lil je s čela truda pot;
Zdaj z nebés se v nas ozira,
Nas tolaži in podpira,
In nam daje upa slast,
Da se verne delu čast.

A gorjé mu, kdor nesrečen
Se samo persti derži,
Mu neznan namen je večén,
Sreče si le tod želi
V teh željah, da tukaj srečo!
Zamenjali tam bi z večo,
Terdno stojmo kakor hrast,
Delu pojmo slavo čast!

Ljubljana. Dan pred novim letom ob desetih dopoldne so se zbrali v škofiji preč. gg. kanoniki, profesorji, načelniki bogoljubnih redov, župniki in več drugih mestnih duhovnov vošit Prevzvišenemu knezu in škofu za novo leto. Milgsp. stoljni prošt so precej obširno naštevali delavnost, vesele in omenili tudi žalostne dogodbe v preteklih 10 let, ter so želeli in čestitali, da bi še nadalje zdravi, čvrsti in z enakim vspehom z Božjo pomočjo nadaljevali, pri

čemu hoče tudi vse duhovstvo z enako ljubeznijo, vdanostjo in spoštovanjem sodelovati, kakor dosedaj. Premilostni so se zahvalili za priznanje, prištevali Bogu, ako se je kaj dobrega zgodilo in želeli božjega prizanašanja, kar je bilo kje pomanjkljivega. Omenili so svoje težke službe v hudih časih in govorili o pomočkih zoper zapeljevanje. Govorili so nadalje bolj obširno o ljudskih misijonih in izrekli željo, da bi jih tudi pri duhovnijah osnovali, kjer jih do zdaj še ni bilo; tudi ko bi v sosedstvu bil že misijon, je vendar želeli, da bi ga v domači fari še posebej napravili. S posebno pohvalo so govorili o katoliškem delavskem in družih katoliških društvih, tudi o ženskem in hvalili tiste, ki jih podpirajo in razširjajo, in sklenili s prošnjo: „Pridi k nam Tvoje kraljestvo...“ Večina podučnega govora je bila v slovenščini. Bog živi v vsakem oziru izvrstnega vikšega Pastirja!

Ljubljana. Kranjski deželni zbor je sedanje zasedanje pričel 28. grudnia 1894. Preč. gosp. posl. in kanonik Karol Klun je ob 10ih gg. poslancem opravi slovesno sv. mašo, potem ob 11ih je g. dež. glavar Oton Detela s primernim ogovorom in trikratnim slavoklicem na presvitelega cesarja pričel zasedanje. G. deželni glavar omenja, da je bilo v seji 17. svečana deželnemu odboru naročeno, naj v prihodnjem zasedanju poroča, kako naj se z dostojnostjo obhaja 50letnica vladanja našega presvitelega cesarja in naznanja, da deželni odbor bode v tem smislu svoje predloge stavil. Deželni predsednik g. baron Hein na priporočilo deželnega glavarja obeta v imenu vlade, da bode vse radovoljno podpiral, kar je v korist lepe naše domovine in zanaša se, da v istem smislu bodo delali tudi poslanci. Vlada doslej še ni dala nobenega predloga. Po volitvah v odseke in priterditvi, da se bodo priklade za leto 1895 pobirale saj v onem obsegu, kakor l. 1894, je bil dnevni red končan. Prihodnja seja bode sklicana, ko pripravi odbor dovolj gradiva.

Sarajevo, 30. grudnia 1894. (Nekdanji gojenec za novo leto.) Prečastiti gospod! Dovolite, da naj Vam tudi jaz kaj k novemu letu voščim. Zdi se mi, da Vam bom najboljše ustregel z voščilom, če bodem ljubemu Bogu celi mesec prosinec Vaše želje svaki dan v rožnem vencu po rokah Marije brez madeža spočete priporočeval. Vas pa, prečastiti gospod, preponižno prosim, da bi vsaj enkrat nedolžnemu Jagnjetu v presv. maši memento storili, da bi, kar je mogoče boljše se pripravil za svete redove in kdaj bil mašnik po Sercu Jezusa in Marije. Za ovo Vas tudi prosim ponižno, da bi ovo željo mojo priporočili med bratovske zadeve naše ljube Gospe, ktere sem tudi jaz ud. Za „Danico“ se zopet prederzmem s ponižno prošnjo Vas nadlegovati, upam da bom vsaj nekaj denarja k koncu zamogel vkup spraviti vsaj za Vašo dijaško mizo.

Pozdravlja se Vam najtoplejše v molitve priporočuje, *) zmiraj Vam hvaležni Marko Trvdković, bogoslovec.

Naši prihodnji Salezijanci.

(Dalje.)

Za poslopjem, v katerem je Boskovo stanovanje, se verstijo po dve nadstropji visoka poslopja, v ka-

terih so učilnice, delavnice ter prostori za razna rokodelska in obrtniška dela. Tu ti je velikanska tiskarna. V pritličji je deset strojev, katere žene en gazmotor. Med stroji so jako snažni prehodi, velika kolesa strojev so z nekako želežno mrežo prevlečena, da so delavci ter tiskarji jako dobro zavarovani pred nesrečo. Poleg teh strojev so štiri tako zvane hidravlične tiskavnice, katere goni gazmotor. V prvem nadstropji so dolgi prostori za stavce, katerih je samo v teh prostorih stoinšestintrideset. To ti je vsak stavec zamišljen v svoje čerke, da se ne ozira ne na desno ne na levo, če tudi sluti, da kak ptujec hodi po tiskarni gori in doli. Pa saj ni čuda, da so tako tihi in zamaknjeni v svoje opravilo, vedo namreč, da imajo pred seboj mojstra čerkostavca, voditelja tiskarne, kateri mu hitro na stran priskoči ako je le količkaj šepetanja in poleg tega pa je tu, kakor tudi po vsih družih oddelkih salezijanskih hiš po jeden bogoslovec, kateri se svojih bogoslovskih vednostij uči sedeč na višjem sedežu, s katerega pazi na red celega dotičnega oddelka. V Drugem nadstropji so prostori za litografijo, stereotipijo, avtografijo i. t. d. Dalje so tu širni prostori za osuševanje tiskovin in raznega papirja.

V družem poslopju najdeš v pritličji oddelka za kovače in ključavničarje. Mnogo jih je. Tu se ti verstijo kladva ob naklo na razbeljeno železo, kakor stope v mlinu. Iskre švigajo na vse strani, ne da bi se kovač kaj zmenil za to. Tu ti deček v stiskovnici vklejano železo suče in pili, da ga je veselje gledati. Tu slišiš razne glasove. Kladvo bije in tolče, pila cvili in reže, stroji ti bobnijo in tresejo, da se spominjaš na kovače v gori Etna, o kateri so stari pesniki toliko sanjali. V prvem nadstropji tega poslopja opazuješ lahko širno livarno za čerke. Štirje stroji ti zmeraj jako pridno vlivajo in delajo, da ti čerke iz raznih tonilcev tako hitro ven letijo, kakor v mlinu pšenična zerna, katera se vsipajo v kamen, iz pod katerega se vsuje belorumena moka. Ako se prav spominjam, je ondi stroj, kateri 4000 čerk napravi v eni sekundi. Lahko je misliti, koliko čerk se v tej livarni vlije, pa tudi, koliko se mora natisniti lepega in dobrega berila, katero širi pravo omiko med ljudstvo ter kraljestvo Božje po svetu.

V tretjem poslopju vidiš dolg prostor, v katerem ti je skoraj na stotine samih mladih krojačev, malih dečkov, kateri na širnih, nizkih močnih mizah sedé šivajo in delajo, da jih je veselje gledati, in starejših mladenčev, kateri so že jako spretni pri svojem delu ter ti znajo obleko napraviti na najokusniši način. Dasiravno je taci mladih krojačev veliko število v dolgi dvorani, vendar so ti mirni in tihi, da bi se skoraj miš slišala, ako bi jo pripraskala v dvorano. Vsi pa ti gledajo na svojega mojstra pred seboj; varujejo pa se tudi da se kje ne zamerijo nadpazniku svojemu, gospodu bogoslovcu, kateri na vzvišenem sedežu po vsi dvorani oči obrača.

V istem poslopju je drugi dolg in prostoren oddelek za čevljarje. Tudi tu najdeš velikih in malih, priletnih in mladih čevljarjev. Sedé ti okrog nizkih, širokih ter močnih miz. V trenutji vidiš razna dela. Mojster ti pridno in pazno vrezava blago, drugi ti primerja, tretji šiva, četerti skupaj zbija, vse se ti giblje in dela. Tudi tu si lahko ogledaš v izlogi raznoverstna obuvala za leto in zimo, za mesto in deželo najbolj natančno izdelana. Tudi tu imajo mladi

*) Vse to se bode zgodilo z veseljem in večkrat. Da ste mi serčno pozdravljeni! (Vr.)

čevljarji dvojni strah, svojega mojstra, neduhovna, in svojega nadpaznika, klerika. (Daje sledi)

Razgled po svetu.

Ogersko. Vsi terdijo, da Wekerlovo gospodarstvo na Ogerskem je odvevalo. Bog daj, da bi bilo res, ter nastopila boljša vlada. Na katoliškem shodu v Stoljnobelgradu je bilo naznanjeno, da se vstanovi katoliška ljudska stranka: te dni je prišel na "svitlo njen program. Naloga njena bode med drugim "revizija" ter poprava cerkvene politike in pred vsem drugim postave o civilnem zakonu. V političkem zahtevajo zvestobo do previsnjega prestola ter ohranitev državnoopravne podlage, svobodo katoliške Cerkve itd.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec prosinac (januarij) 1895:

a) Glavni namen:

Rast v ljubezni do Boga.

b) Posebni nameni:

7. **Sv. Rajmold.** Neka moška družba. Zoper nepremišljenost. Pomoč v nekih poklicnih težavah.

8. **Sv. Severin.** Habsburška vladna hiša. Zbuja in poživljenje Dunaja v katoličanstvu. Mašniki in obhajanci. Blagoslov za mnoge ljudske misijone.

9. **Sv. Marcellin.** Milost za popravo strojevih zmot. Sprava zagrizenih starih sovraštav. Več protinskih bolezni za odpravo. (Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverniti od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. Že več časa bolehen na želodcu se ponižno priporoča v molitev, da bi na priprošnjo Matere Marije, sv. Antona Pad. in sv. Jožefa dosegel ljubo zdravje. — Spreobrnjenje hudodelnikov, kateri cerkve z ostudnim obnašanjem, ali celo s tatvino skrunijo. — Bogoslovec se serčno priporoča za dobro pripravo in vredno prejemo mašniškega posvečenja. — Bolan bogoslovec, za posebno pomoč priporočen Naši ljubi Gospej, sv. Jožefu in sv. Antonu.

Zahvala živa za čudovite dobrote preteklega leta.

Pred 20 leti sem šel po zimi v temni noči čez leden most, kar nepredvidoma mi spodleti in padel sem v deročo vodo. V tistem trenutku sem prav iz srca takole izdihnil: »O Marija, usmili se me in reši me.« In zazdelo se mi je, da me je neka skrivna moč potegnila h kraju, izgubil sem bil le klobuk v vodi. Voda je bila takrat silno narasla in še po dnevi bi se ne bil upal sam rešiti se, zato sem popolnoma prepričan, da mi je takrat Marija pomagala.

Letos sem bil v Ameriki v velikih pustinjah. Denar mi je bil pošel, 3 mesce sem moral ob železnični progi peš hoditi in navadno sem moral prenočevati pod milim nebom. Bil sem v velikih nevarnostih. Izročil sem se varstvu Marijinemu in obljubil, ako zopet srečno pridem v ljubo Kranjsko deželo, da se ji očitno

v »Danici« zahvalim. Prigodilo se je, da dva dni nisem dobil kar nič hrane. Silno potert in slab zaspim neko noč prav blizo železničnega tira. V spanju pa sem se preobrnil prav do šin. Kar naenkrat pa se mi zazdi, da me je nekdo po imenu poklical in rekel: »Ustani in beži — »tren« t j. vlak pride!« Takoj se zbudim, skočim po koncu in komaj se zavem, kje da sem, že slišim od daleč sopihanje vlaka, kateri bi me bil gotovo povozil, da me ni, kakor sem popolnoma prepričan, v pravem času poklicala Marija, moja zvesta varhinja. Padel sem na ko'ena in se ji prav priserčno zahvalil. — Čez 6 tednov po tem dogodku sem dobil delo in si toliko prislužil, da sem se srečno povrnil domu. — S tem, da v »Danici« objavim svojo zahvalo mogočni nebés Kriljici, izpolnim svojo obljubo in pravim vsacemu: Naš slavaklic naj bode vedno in povsod presveto imena Jezus, Marija in sv. Jožef! —

Na Vr . . . i 26. decembra 1894.

Fr. P . . . sek.

Dobrotni darovi.

Za dijasko mizo: Neimen. za »kruhe sv. Antona« in uslišanje v neki reči 1 krono. — Dober prijatelj 1 gld. — Gosp. Anzelj Alojzij, železniški vradnik 2 kroni. — Č. g. kapl. Avgust Šinkovec 4 gld. — S pristavkom: »Za pridne dijake« 5 gld. — Gspdc. Katarina Pogačarjeva 1 gld. — Neimenovan, da bi bil nek bolnik deležen božičnih ss. maš 1 gld. — Neimenovana 2 gld. — »Za špehovko« iz Tersta N. H. 2 gld. — Iz Mengša Neimen. 1 krono — Č. g. župnik Mat. Jereb 1 gld. — Preč. g. župnik Mat. Preželj 6 gld. — Nekdo »za kruhe sv. Antona« 1 gld. — »Namesto novoletnih vošil« č. g. kurat Iv. Zupan 2 gld. — Č. g. administr. Anton Dolinar 1 gld. — Peščica pušiteljev, ki se je zderžala novega leta dan pušenja iz ljubezni do potrebnih dijakov 1 gld. — G. L. Šabec 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. admin. Anton Dolinar 1 gld. — M. T. 50 kr. — Neimenovana 1 gld. — Iz Sp. Bernika 10 gld. — Marija Zvezda 30 kr. — Iz Kranja po ranjci Katarini Vidmarjevi 50 gld. — Čast. g. Janez Keršič, župnik na Jesenicah, 8 gld. 20 kr. — Čast. g. Anton Kocijančič, kapelan v Senožečah, 7 gld. 50 kr. — Čast. g. Janez Nagode, dekanijski upravitelj v Trebnjem 102 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani (pri č. os. Jezuitih), 5 gl. nabrala gospa K. R. za vse Jožefe. — G. M. M. 10 gld. — F. S. 5 gl.

Za Marijanišče Preč. g. Knific 5 kron. — Preč. g. kanonik Jan. Oblak 30 gld. — Preč. g. Stenovec Anton 5 gld. — Iz Preserja dobrotnik 2 gld. — Iz Verhnike več dobrotnikov 34 gl. 60 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Preč. gosp. župnik Mat. Preželj 3 gld.

Za Detoljuba: G. kurat. Iv. Zupan 1 gld.

Za ciborij in cerkveno orodje na Brezjah: Neimen. 1 krono za Marijino pomoč.

Za brat. S. Rešnj. Telesa: Iz Tersta 2 gld. od 2 oseb. — N. H. 1 gld. — G. L. Šabec 2 gld.

Za brat. sv. Leopolda: Oddan v samostan 1 gld.

Za novi dve katoliški družbi: G. L. Šabec 2 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Gdč. Katarina Vidmar 50 gl.

Za cerkev v Ternu: Mart. Trilar 1 gld.

Za sv. Očeta: G. L. Šabec 1 gld.

Za misijone: Gspdc. Katarina Vidmar 50 gld.

Za najbolj potrebne misijone: G. L. Šabec. 2 gld.

Za misijone med razkolniki: »Hlapec« 1 krono.

Za afrikanski misijon: Gspdc. Katarina Pogačarjeva 1 gld. — G. L. Šabec 1 gld. — Delavec 1 gld.

Za zvon oo. trapistov v Marija-Celji med Kafri: A. D. M. 25 gl.

Za misijon v Mariannahillu: A. D. M. G. 25 gld. — Gspdc. Katarina Vidmar 50 gld. za zvon.